

La Unió Europea en la teua setmana: cartografia del que no es veu

Investigació i peça gràfica: rastrejar deu coses d'una setmana corrent en què la pertinença a la UE deixa empremta —normes, preus, drets, fons— i compondre amb elles un mapa visual que se sostinga sobre fonts i no sobre opinions.

DURADA

2 sessions de 55 min · rastreig + disseny

AGRUPAMENT

parelles

UNITAT 12

Globalització, UE i reptes contemporanis

MATERIALS

- Mòbil o càmera per a fotografiar etiquetes, cartells i envasos
- Ferramenta de disseny o cartolina A3
- Accés a internet per a verificar la norma o el fons de cada cas

ENCAIX CURRICULAR · Sabers C.4, E.1, E.2, E.3, E.4, E.5 · Comp. específiques CE6 · Comp. clau CC, CD, CCEC, CCL, CPSAA

Plantejament

La Unió Europea es discutix quasi sempre en abstracte: institucions, tractats, cimeres. Esta activitat fa el contrari. Comença en una setmana qualsevol de la vostra vida i va cap arrere, buscant en quins moments concrets la pertinença a la UE ha deixat empremta sense que ningú l'anuncie.

N'hi ha per tot arreu i quasi cap no porta bandera:

- el carregador USB-C del mòbil,
- l'etiqueta d'origen de la fruita del supermercat,
- l'eliminació del recàrrec d'itinerància en creuar una frontera,
- la finestreta de galetes de qualsevol web,
- la llista d'al·lèrgens de la carta d'un bar,
- el cartell d'una obra cofinançada amb fons europeus,
- la garantia de tres anys d'un aparell,
- el preu del bitllet quan un vol es retarda més de tres hores,
- l'euro a la butxaca,
- el títol que et permetrà estudiar o treballar en un altre país.

El vostre encàrrec: trobar **deu casos propis**, verificar-los i convertir-los en un mapa visual.

Objectius didàctics

- Reconèixer manifestacions concretes de la integració europea en la vida quotidiana.
- Verificar cada cas contra una font normativa o institucional.
- Classificar els efectes segons la seua naturalesa: mercat únic, regulació, moneda, fons o drets.
- Comunicar troballes en un format visual que jerarquitze la informació.

Les quatre categories

Cada un dels vostres deu casos ha de quedar classificat en una d'estes:

CATEGORIA	QUÈ INCLOU
Mercat únic	Lliure circulació de béns, servicis, capitals i persones
Regulació comuna	Normes tècniques, de consum, de dades, ambientals
Moneda única	Tot el que es deriva de compartir l'euro i un banc central
Fons i polítiques	Diners europeus en infraestructures, agricultura, formació, investigació

Si un cas vos cap en dues categories, trieu la principal i anoteu la secundària. Eixes fronteres borroses són part del que s'aprén.

Passos

Sessió 1 — Rastrear i verificar (55 min)

- 1. Pluja de casos (10 min).** Sense filtrar i sense verificar encara: com més, millor. Mireu la motxilla, el mòbil, el tiquet de la compra, el carrer de camí a l'institut.
- 2. Selecció (5 min).** Quedeu-vos amb deu, procurant que n'hi haja almenys dos de cada categoria.
- 3. Verificació (30 min).** Per a cada cas, localitzeu la norma, el reglament o el programa concret. Anoteu-ne el nom i l'any. Un cas que no es pot verificar **cau de la llista**: esta és la regla dura de l'activitat.
- 4. Classificació (10 min).** Assigneu categoria principal a cada un.

Sessió 2 — Compondre el mapa (55 min)

- 1. Estructura (10 min).** Decidiu l'organització visual: per categories?, per moments del dia?, per espais (casa, institut, carrer, pantalla)? L'organització per moments del dia sol funcionar millor perquè conta una història.
- 2. Producció (30 min).** El mapa, amb els seus deu casos i la font de cada un en lletra menuda però llegible.
- 3. Exposició (15 min).** Es pengen tots i cada parella explica **el cas que més la va sorprendre**, no els deu.

Preguntes d'anàlisi

- Quin cas vos ha sorprès més en verificar-lo? Per què no l'associàveu amb la UE?
- Quants dels vostres deu casos vos beneficien directament i quants vos imposen una obligació? N'hi ha algun que faça les dues coses alhora?
- Vos ha caigut algun cas per no poder verificar-lo? D'on havíeu tret eixa idea?
- Dels vostres deu casos, quin desapareixeria si Espanya eixira de la UE? I quin probablement continuaria existint igualment? Compte, la segona és la pregunta difícil.
- La majoria d'estes empremtes no porten bandera. Creeu que això és bo o roïn per a la mateixa Unió?

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Verificació	Els deu casos tenen font normativa o institucional identificada	35 %
Classificació	Categoria correcta i raonada, incloses les frontereres	20 %

Disseny	Estructura visual clara, jerarquia llegible, fonts visibles	25 %
Anàlisi	L'exposició i les respostes mostren comprensió, no recopilació	20 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** cinc casos en compte de deu, amb tres ja proposats.
- **Per a qui va sobrat:** afegir a cada cas qui el va decidir (Comissió, Parlament, Consell) i amb quin procediment. És la manera menys avorrida d'estudiar les institucions.
- **Versió crítica:** fer un segon mapa amb casos en què la pertinença a la UE **limita** el que Espanya pot decidir pel seu compte (dèficit, ajudes d'Estat, política monetària). Els dos mapes junts donen un debat molt millor que qualsevol dels dos per separat.
- **Connexió amb la Unitat 11:** el límit de dèficit del mapa crític és el mateix que apareixia als pressupostos. Ahí es veu que la política fiscal espanyola es decidix en dos llocs alhora.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE